

Razne novice.

Organistom! Redni občni zbor Društva organistov za mariborsko škofijo se vrši dne 6. novembra t. l., ob 10. uri dopoldne v Celju v Domu. Člani prejmejo s pošto vabila z natančnim sporedom, kateri ima 8 točk. Ker se ni mogla doseči polovična vožnja po železnici, se bo potem v kratkem, koncem meseca novembra, vršilo zborovanje organistov v Mariboru, da se bodo tudi tisti, ki jim je v Celje predač, lahko udeležili in podali svoje nasvete in stavili razna vprašanja. Tisti, ki že dalje časa dolgujejo članarino, se tem potom še enkrat opozarjajo, da isto poravnajo, vsaj delno, ali pa se pismeno opravičijo in zavežejo, do kedaj bodo plačali, sicer se bodo črtali iz imenika članov. — Društvo organistov za mariborsko škofijo je imelo dne 16. t. m. sejo, na kateri je sklenilo in odposlalo sledečo sožalno izjavo: »Društvo organistov za mariborsko škofijo izraža globoko sožalje zaradi barbarskega zločina na osebo blagopokojnega kralja Aleksandra I., mučenika za slovansko in človečansko misel. Istočasno izjavljamo popolno vdanost in zvestobo nasledniku Nj. Vel. kralju Petru II.

Materi umrl otrok na potu k zdravniku. Žena brezposelnega mizarskega pomočnika Franca Korošca iz Gradišča pri Gornji Sv. Kungoti je nesla bolnega in 1 mesec starega otroka k zdravniku v Maribor. Mati je prinesla že mrtvega otročička v mesto.

Zlato je hotel odnesti preko meje. Obmejna straža je prišla na severni meji potnika, ki je čehoslovaški državljan. Pri preiskavi so našli pri njem 18 dkg težko zlato palico, vredno 3000 Din. Prijeti je kupil zlato nekje v Zagrebu in je hotel izdelovati iz njega okraske. Zlato so mu zaplenili, njega pa zaprli.

Naplavljeno truplo. Močno narasla Ložnica pri Ločah je naplavila moško truplo, v katerem so prepoznali 30letnega posestnika Florjančiča. Ni še gotovo, če gre v tem slučaju za nesrečo ali zločin.

Komaj ušli smrti. Šofer Ivan Ciuha, uslužben pri Pečnikarjevem avto-pre-

vozništvu, je peljal iz Ljubljane na tovornem avtomobilu jabolka na Vrhniko. Ko je privozil do železniškega križišča na Drenovem griču, ni opazil, da vozi iz Ljubljane potniški vlak. V zadnjem hipu je še obvladal položaj in je pogнал avto z vso brzino preko proge. Lokomotiva je odbila samo zadnji del avtomobila in ga razbila. Šofer in potniki so ušli za las smrti, le nekaj jabolk se je sesulo na cesto.

Prijeta slaboumna požigalka. V Cerknici na Notrajskem sta pogorela v Bezuljaku dva kozolca in škedenj. Uničenega je mnogo spravljenega sena, poljskih pridelkov, slamoreznica in razno poljsko orodje. Nevarnost je bila, da bi se bil ogenj raztegnil na celo vas. Le požrtvovalnemu naporu gasilcev gre zasluga, da ni uničil ogenj sosedna poslopja. Tokrat so prijeli požigalko, ki je tekla po izbruhu ognja preko polja. Gre za 18letno Jožefo Obrezovo iz Begunj pri Cerknici, ki je pa slaboumna. Orožnikom je priznala, da je že poprej dvakrat podtaknila ogenj, vendar so ga obakrat pravočasno zapazili in pogasili. Obstala je še en požig, a je sedaj že na varnem.

Najdena denarnica. Kdor je v soboto dne 20. t. m. izgubil v Mariboru denarnico z denarjem, se naj zglaš v Cvetlični ulici 23, II. nadstropje, št. 4.

Če Vaše perilo ni čisto in belo kakor novo in se morda celo predčasno trga, potem gotovo ne perete z **Zlatorogovim milom**. **Zlatorogovo milo** se izdeluje iz najfinejših sirovin in ga odlikuje izredna izdatnost in čistilna moč. Poskusite samo enkrat prati z **Zlatorogovim milom**, pa ne boste nikdar več rabili drugih pralnih sredstev. Priznali boste tudi Vi, kar jih trdi na tisoče in tisoče: »Le **Zlatorog milo** da belo perilo!« V svojo lastno korist zahtevajte pri svojem trgovcu vedno izrecno le **Zlatorogovo milo!** 847

Trpežne, močne in nepremočljive gojzerce in šmucarske čevlje po 195 Din dobite v Trgovskem domu Stermecki, Celje. Pišite po cenik.

Obžalovanja vredni slučaj.

Razkrinkani zarotniki — morilci našega kralja. Naš kralj je postal žrtev mednarodne zarotniške bande, katero vodi dr. Ante Pavelič. Kakor smo že poročali, je izvršil atentat Vlada Georgijev, ki je imel potni list na ime Peter Kelemen. Atentatorja je udaril francoski stražni častnik s sabljo po glavi in povrh ga je še razkačena množica linčala. Francoska policija je dognala, da so pripravljali zarotniki na vseh važnejših postojankah od Marseille do Pariza napade na osebo kralja. Ker je atentat uspel že koj pri izstopu iz ladje v Marseillu, so skušali ostali zarotniki pobegniti iz Francije in se razbežati. Pripeljali so se na Francosko s potvorjenimi potnimi listi, a pobeg se jim ni posrečil in so sedaj po večini že vsi pod ključem. Pomagač Georgijeva v Marseillu je bil že aretirani M. Kralj, ki si je nadel ime Silvester Malny. Po njegovi lastni izpovedi bi naj bil on izvršil atentat, pa se ga je oprijela v zadnjih trenutkih plahost in je prevzel mesto njega peklenško zlobni posestnik VI. Georgijev. V neki pravici so že: dr. A. Pavelič in študent Kvaternik, ki sta bila aretirana v Turinu na Italijanskem. V Medlogu pri Celju so zaprli Kvaternikovo mater in sestro. V francoskih zaporih se nahajata zarotnika Beneš-Rajtič in Novak-Pospišil. Prvo ime je izmišljeno, drugo pravilno. Zarotniki so imeli tudi žensko pomagalko, neko Marijo Vondraček, katere pa policija še ni prišla.

Perčec aretiran. Francoska tajna policija je aretirala v Liegu v Belgiji Gustava Perčeca, prvega tajnika dr. Ante Paveliča in poveljnika Janka Puste na Madžarskem, kjer so se vežbali zgoraj omenjeni atentatorji.

Preprečen samomor. V jetnišnici mariborskega okrožnega sodišča se je hotel obesiti posestnik Anton Orgolič, ki je zapleten v zadevo s ponarejanjem tisočakov. Pazniki so še pravočasno

nam pripravili zasado in v tej nas bodo adli in postrelili.

Davis Graham je bil edini brezpogojnega mnenja: »Korajža velj:«

»Od vode ne smemo, da bi obšli naselbino v loku po pragozdu. Če se bomo skrivali kot zajci pod zaščito debel, bodo znali nas od bogznaj kod opazujoči pritlikavci, da se jih bojimo in nam bodo neprestano za petami. Utaborimo se v njihovem selu. Mogoče še divjaki nikdar niso videli belokožca in niso čuli strela. Najbrž so se poskrili oni iz strahu pred nami in nas imajo za kaka nadnaravna bitja. Junaku pripade svet in to je edina rešitev iz pasti pred nami!«

Po teh edino pametnih besedah je stopil g. Davis prvi na plan in kakal, ne meneč se za morebitno smrtno nevarnost, naravnost proti naselbini. Njegov korajžni vzgled smo posneli drugi, sledili so nam celo vsi gonjači. Zraven smo se na sredini sela, kjer je bilo največ praznega prostora in gladko razteptana ilovnata tla. Razvrstili smo se v kolikor mogoče razmahnjem krogu, da bi bili od vseh strani zavarovani pred presenečenji. Oboroženi smo bili seve s puščami ter samokresi, iz katerih smo oddali dve salvi v zrak, da sta zavalevili daleč daleč po pragozdni tišini. Na sredini kroga smo zaneli plamenč oženj ter pričeli ob skrbnem zastavljanju s trep-

čanjem naših vsled neznane nevarnosti z belih teles. Cele ure smo že počivali, ne da bi bili čuli ali opazili kake znake povratka Indijancev in njih nenadnega napada.

Celo noč smo kurili stražni ogenj ter pretrgoma dremali v stalni pripravljenosti, da se branimo za slučaj napada. Niti drugo jutro, ko smo se odpravljali naprej, nam ni prekril poti kak Indijanec, o katerih smo znali, da morajo biti kje v bližini, iz katere nas opazujejo.

Naša karavana se je pomaknila ob reki naprej, ni srečala celi prihodnji dan žive duše, niti nas ni plašilo neprijetno bobnanje. Noč smo prebili povsem mirno.

Drugi dan popoldne se je odprla pred nami ob obeh straneh reke jasa. Ob obeh bregovih vode smo zagledali hišice Indijancev, čisto v krasotah gozda. Neustrašeno smo jo rezali naprej in opazovali, kako so bežale majhne človeške postave proč od reke proti obem naselbinam in vpile iz polnih grl: »Vai — Vai!«

Nobeden si ni mogel raztolmačiti krika, ki je gotovo značil začudenje nad prihodom neznancev. Gospod Davis je krstil kričače za Vai-Vai-Indijance. Ob reki smo videli indijansko prometno sredstvo: iz enega debela za 20 ljudi izdeloben čoln.

55 in 27 m. Najgloblji ali najdaljši stebel z gloda kakor 18-nadstropni nebotačnik. Za gradnjo mosta so porabili 1500 ton železa.

Največji železniški voz dogotavljajo v Sheffieldu na Angleškem po ruskem naročilu. Vagon je dolg 30 m, tehta 90 ton in je zgrajen za prevoz 200 ton. Voz ima 24 koles.

Debelost lučnih nití ali žic.

Lučna nit navadne električne svetilke od 220 Voltov je tako debela, kakor pajčevina, torej mnogo tanjša nego človeški las. Če položimo 70 takih lučnih nití eno poleg druge, so vse skupaj široke 1 mm. Vsaka posamezna nit je de-

opazili Orgoličeve samomorilne nakane in jih preprečili. Imenovani si je hotel že drugič končati življenje.

Uboj. Dne 19. oktobra je došlo ob priliki povratka s kožuhanja do prepira med 19letnim posestniškim sinom Petrom Metličarjem in 25letnim Maksom Lamprehtom iz Spodnje Hajdine pri Ptujju. Iz prepira se je razvil pretep, v katerem je sunil Lampreht Metličarja z nožem tako, da je izkrvavel. Ubijalec je po zločinu pobegnil.

Napadena od neznanca. 60letnega Fr. Krajnciča in njegovega 40letnega brata Martina iz Prvencev pri Ptujju je neznanec tako obdelal z nožem v noči, da sta obležala v mlaki krvi in so ju oddali v ptujsko bolnišnico.

Brezposelni napadli posestnika. V Cerju nad Poljčanami prebiva na samoti posestnik Jožef Turin s svojo ženo. Obče znano je, da je bil Turin pred leti v Ameriki in Amerikanci se navadno vračajo v domovino z dolarji. Amerikanci Turina so obiskali zadnje dni popoldne trije brezposelni in so ga prosili za denarno pomoč. Gospodar jih je odslovil z izgovorom, da je brez vsake gotovine. Brezposelni so odšli, a so se vrnili ob mraku namazani po obrazu. Dva sta stopila v hišo, oborožena s kolutom ter nožem, tretji je ostal zunaj na straži. Turin je bil kot bolan v postelji in sta lopova navalila nanj z zahtevo po denarju. Bolnika sta zvezala, ženo ustrahovala z nožem in sta se lotila kar sama hišne preiskave. Odnesele sta 3 prstane, 3 ure, nekaj angleškega denarja, srebrn italijanski tolar, puško in samokres. Roparski napad preiskujejo orožniki, ki so dognali, da gre za tri potepuhe iz krškega in ptujškega sreza.

Obsojen mlad morilec. Novomeško sodišče je obravnavalo dne 19. oktobra slučaj umora 56letne posestnice Marije Pust, matere osmih otrok in posestnice v Dolnji vasi na Dolenskem. Na dan 17. septembra se je splazil v hišo Pustove Karel Zobec, sin posestnika iz Dolnje vasi. Pri stikanju po hiši ga je

Za pranje mora biti voda vedno mehka!

Zato vodo poprej omehčaj z dodatkom Henka! Samo z mehko vodo izrabiš popolnoma pralno sredstvo in dosežeš močno penjenje. Henko je obenem znano sredstvo za namakanje perila.

Henko za pranje in čiščenje

zalotila gospodinja Marija Pust in ga vprašala, kaj išče. Fant je pobegnil, Pustova je kričala za njim in razodela sosedu, pri kakem poslu je zalotila Zobeca. Krik gospodinje je nepridiprava tako razljutil, da je pobral poleno in ubil Pustovo. Morilec je bil obsojen na 10 let in 3 mesece ječe.

*

Slovenska Krajina.

Črensovci. Vest o smrti kralja Aleksandra je tudi nas presunila. Sožalne brzojavke so poslali: občina, strelska družina in gasilci. V četrtek se je pa cela fara oddožitina spominu velikega kralja. Ob 8. uri je bila sveta maša. Naša lopa, velika cerkev je bila polna farnikov, kakor le ob nedeljah in praznikih. Popoldne ob pol. 15. uri pa je bila žalna slovesnost na velikem prostoru pred cerkvijo. Ob stranskih vratih je bilo vse v črnem. Naredili smo lepi oder, ki smo ga tudi prevlekli s črnilo. Pred odrom je bil postavljen v obliki trikotna slavolok, na katerem so plapolale tri zastave in sicer dve črni in ena trobojnica s črnim florom. Na odru ob cerkveni steni je bila lepa slika blagopokojnega kralja Zedinitelja, ob sliki po veliko lepih rož. Zbralo se je mnogo ljudi. Pred pričetkom žalne proslave smo prižgali pred kraljevo sliko več sveč. Prvi je govoril šolski upravitelj gospod

Železnik, ki je bil v vojaški opravi kot rezervni kapetan. Godba nam je zaigrala žalostinke in državno himno. Peli smo, deklamacije so bile in govorili so še g. Hvala, šolski upravitelj; g. Kolenko, podpredsednik občine, in g. Skoberne, predsednik gasilskega društva. Tudi narava je z nami žalovala. Kljub mrazu smo vsi vstrajali do konca, zaklicali pokojnemu kralju »Slava!« in se mirno razšli.

Črensovci. V torek dne 30. oktobra ob 8. uri je bilo pri nas licencovanje plemenskih bikov in merjascev za občino Črensovci. Popoldne ob dveh pa licencovanje na Hotizi za občino Hotiza. — Griža ponehava. Novih slučajev v naši fari več ni, in kmalu bodo izolirnico v Odrancih zatvorili. V četrtek je sicer še umrl Copot iz Gornje Bistrice, ki ni hotel iti v bolnico, ker bi raje doma umrl, pa je bil prisiljen. Od Copotve hiše so umrli trije, res cela vas sočustvuje s prizadeto družino. Naj počivajo mirno na tujem pokopališču! — Precej jih imamo sedaj na oklicih. Vse je prav, le tega ne odobravamo, da se dekleta veliko premlada podajajo v zakonski stan. Ko je že prepozno, potem je na jadikovanja ob vsaki priliki.

„Slov. Gospodar“ stane:

celoletno Din 32.—

polletno Din 16.—

četrtletno Din 9.—

bela 142 desetisočink 1 mm. Iz navedenih podatkov lahko sklepamo, da ni lahko izdelati lučne niti. Kovina, katero uporabljajo za izdelavo žic za električne svetilke, se imenuje: volfram. 1 kg imenovane kovine da 330 km žica.

— —

Najstarejša pošta.

V Uru na Kaldajskem, odkoder je prišel v obljubljeni deželo očak Abraham, že nekaj let izkopavajo prazgodovinske stavbe. Izkopali so poštno postopje, ki je staro 6000 let. Razne novice in sporočila so tedaj zapisovali na tablice iz mokre ilovice in so jih sušili na solncu. Razpošiljanje ilovnatih pošte ni bila malenkost.

Obe naselbini ob desnem in levem bregu reke sta odmevali Vai-vai klicev. Preplašeni Indijanci niso kazali nikakega sovražnega razpoloženja napram nam. Utaborili smo se ob reki, nečili mirno. Drugo jutro smo se skušali približati pritlikavim ljudem, katerim smo ponujali majhna ogledala, nožiče, razne neznatne predmete iz medij itd. Dolgo je trpelo, predno se je upal prvi, da je pobral čudežno ogledalce in zbežal z njim med ostale, ki so vpili svoj: Vai-vai!

S tem je bil led prebit. Divjaki so se upali eden za drugim po darila, tekli z njimi v kočje in se zopet prikazali z večjo zaupljivostjo.

Tri dni in noči smo prebili med Vai-Vai-Indijanci, s katerimi se sicer nismo mogli porazgovoriti, a s kazanjem smo zvedeli od njih nekaj in radevolje so nam razkazali svoje kočure, orožje in čolne.

Prej sem že omenil indijanski čoln, v katerem se giblje Vai-Vai-Indijanec z občudovanja vredno spretnostjo in zna premagati vse težkoče in nevarnosti reke. Skrivališča za čolne, ki so njihovo edino prometno sredstvo, so tako skrita, da jih oko Evropejca pri vsej pazljivosti ni more opaziti.

Reka in pragozd dajeta Indijancu vsakdanjo hrano. Moko za kruh pridelujejo ženske iz korenin manioka rastline.

V vsaki okrogli bajti prebiva več družin. — Družinski poglavar ima v koči svoj častni sedež. Vsa hišna dela opravlja ženski spol; moški se pečajo z lovom in z bojevanjem. Oboroženi so z lokom, puščico, sulico in z leseno cevjo za izpihavanje zastrupljenih puščic.

S tem priprostim orožjem streljajo zverjad, ptiče, ribe, ogromne želve in sovražnike iz zasede. Puščice pomočijo v smrtonosni strup, kateremu pravijo »mata colado«. Od zastrupljene puščice zadeta žrtev se zgrudi mrtva na tla in je vsaka pomoč izključena.

Najbolj priljubljena divjačina krog naselbin po pragozdu je tapir (neke vrste divje svinje), ki tehta do 250 kg in ima okusno meso.

Ribe strelja Vai-Vai Indijanec s puščico iz čolna. Razširjena riba po pragozdnih rekah je »pirucu«. Dolga je 2 m in tehta do 100 kg. Posušeni jezik te ribe rabijo za pilo, luskinje pa za oglačenje lokov, puščic in državej sulic.

Kakor vsa indijanska plemena, je tudi to babjevno. Časti po božje mesec, veruje v hudobne duhove, kojih škodljivost odvrča s ponočnim nastavljanjem jedi in pijače. Bobnanje in ples sta pri teh divjakih vsakdanja zabava. Nikakor nismo mogli iz njih iztisniti, če so udani ljudozrstvu ali ne. Na naša kazanja ter namigavanja, če bomo srečali še kake njihove so-